



IGOR JOSIFOVIC
JUDITH DE GRAAFF

URBAN JUNGLE

INSPIRATIE VOOR
EEN HUIS VOL GROEN

MET FOTO'S VAN LINA SKUKAUSKÉ
EN ILLUSTRATIES VAN SAAR MANCHE

FONTAINE UITGEVERS





WOORD VOORAF 7

THUIS
BIB



MARIJ & EVERT 8

DIY
DIY Hang-
potten
22

PLANTPORTRETEN

- Cactussen 24
- Vetplanten 28
- Aloë vera 34

DIY
Vetplanten
kweken
32

STYLINGTIPS 36

THUIS
BIB



JESKA & DEAN 46

PLANTPORTRETEN

- Monstera deliciosa 60
- Oxalis triangularis 64

DIY
Terrarium
57

STYLINGTIPS 68

THUIS
BIB



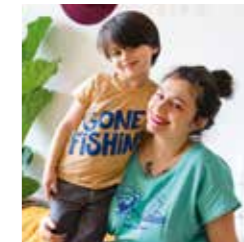
PEPPER, MICHAEL & NAHELE 72

PLANTPORTRETEN

- Ficus elastica 88
- Calathea 92

STYLINGTIPS 96

THUIS
BIB



MORGANE & ARMAND 102

DIY
Botanische
lijst
118

PLANTPORTRETEN

- Tradescantia 120
- Pilea peperomioides 124

STYLINGTIPS 128

THUIS
BIB



FEM, SAN & SEZER 134

DIY
Kokedama
150

PLANTPORTRETEN

- Palmen 152
- Sansevieria 156

STYLINGTIPS 160

PLANTEN THUIS
JE EIGEN URBAN JUNGLE 166

URBAN JUNGLE BLOGGERS IN DIT BOEK 170

SHOPS VOOR
PLANTENLIEFHEBBERS 172

DANKWOORD 174
COLOFON 176



GOED IDEE

Je eigen plantenhanger maken is heel simpel. Kies een paar mooie touwtjes of linten, van stof of natuurlijke vezels, om je hanger te knopen (zie instructies op blz. 22). Maak een plantenhanger persoonlijker door hem te verfraaien met schelpen die je zelf hebt gevonden. Voordat je de touwtjes aan elkaar knoopt kun je schelpen eraan rijgen; zet daarna de grotere met lijm op de knopen vast.



▾ Deze *Phlebodium pseudoaureum*, ook wel 'blauwvaren' genoemd, is een makkelijke kamerplant. Hij verlangt licht (geen volle zon) en goede drainage en houdt van een sproeibeurt met de plantenspuit, vooral bij een lage luchtvochtigheid.

▲ Vintage meubels gecombineerd met een grote, moderne lamp, modern servies en een mok met een cactus erop van de kringloop.

tig! En om te voorkomen dat het huis te vol met planten komt te staan, voegt Marij kleinere botanische accentjes toe aan de muren en wandplanken, zoals een vintage cactusfoto, terrariumtekeningen of gouden kunstcactussen. Overal is botanische inspiratie te vinden.

Een van Marijs tips is om planten aan het plafond te hangen in eenvoudig zelf te maken hangers: dit geeft een mooie dynamiek aan de ruimte. Met wat touw en schelpen of kralen kun je je eigen plantenhanger knopen (zie de DIY-tutorial op blz. 22). Voor de hal gebruikte ze touw, hout en verf om een zeshoekige hangplank te maken die de gasten verwelkomt met een hangende klimop. En als bonus voor katteneigenaren houdt dit de plant buiten het bereik van planten-vernielende harige vriendjes. Def en Mos kijken trouwens niet naar de planten om – zij liggen liever in de zon.



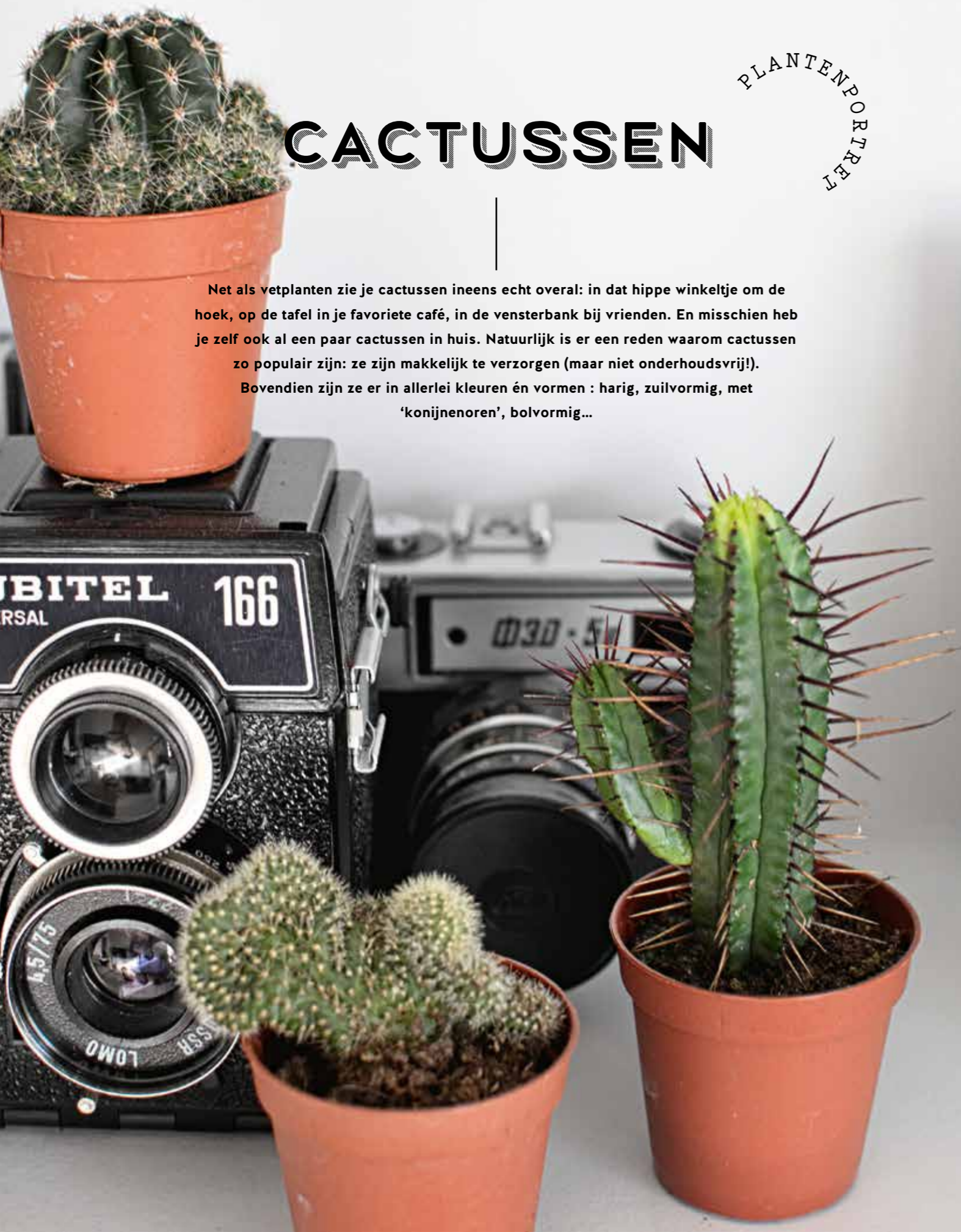
> Ook de kantoorruimte is met planten gedecoreerd, zowel met echte als met exemplaren van glanzende, witte keramiek. Vintage kopjes zijn leuke potten voor kleine cactussen en vetplanten.

CACTUSSEN

PLANTENPORTRAIT

Net als vetplanten zie je cactussen ineens echt overal: in dat hippe winkeltje om de hoek, op de tafel in je favoriete café, in de vensterbank bij vrienden. En misschien heb je zelf ook al een paar cactussen in huis. Natuurlijk is er een reden waarom cactussen zo populair zijn: ze zijn makkelijk te verzorgen (maar niet onderhoudsvrij!).

Bovendien zijn ze er in allerlei kleuren én vormen: harig, zuilvormig, met 'konijnenoren', bolvormig...



- < Cactussen zien er geweldig uit op foto's – en zeker naast vintage camera's!
- > Voor een cactuscompositie met een retro-uitstraling kun je, om nou niet helemaal terug te grijpen op de jaren 70, vintage keramiek combineren met moderne vormen.



Laat je niet voor de gek houden: denk niet dat een cactus een cactus is alleen omdat hij stekels heeft. Er zijn veel soorten vetplanten met stekels die níét bij de familie Cactaceae horen, zoals sommige euphorbia's en agaves. Ook hebben bepaalde cactussen – zoals de meeste lophophora's – helemaal geen stekels. Alle cactussen zijn vetplanten, maar niet alle vetplanten zijn cactussen.

Wat een cactus wél tot een cactus maakt, is dat hij areolen heeft. Areolen zijn de plekje waar stekels, glochiden (prikhaartjes), stengels en bloemen uit groeien; alle echte cactussen hebben ze, en vetplanten niet. Areolen zijn niet moeilijk te vinden: ze zien er meestal uit als kleine pluizenbolletjes op het 'lichaam' van een cactus.

Veel mensen denken dat cactussen in de Sahara praktisch zonder water kunnen, maar dat is een misvatting.

CACTUSSEN ZIJN ECHTE
EYECATCHERS IN KLEINE
GROEPJES, OF GECOMBINEERD
MET ANDERE KAMERPLANTEN
TOT EEN ÜBERHIPPE
PLANTGANG.

MONSTERA DELICIOSA

PLANTPORTRAIT

GATENPLANT

Met zijn weelderige, wilde verschijning, grote ingesneden bladeren en slingerende luchtwortels is *Monstera deliciosa* een echte oerwoudkoning. Als je een junglelook in je huis wilt, is dit de juiste plant om aan te schaffen. De gatenplant, zoals hij in het Nederlands heet, past met zijn uitstraling in vrijwel elke ruimte. Tegelijk stelt hij weinig speciale eisen. Het is een kamerplant waar je niet veel omkijken naar hebt en hij is dus ideaal voor iedereen die van zichzelf vindt dat hij geen groene vingers heeft.



Monstera deliciosa is een altijdgroene epifyt met luchtwortels. Dit lid van de aronskelkfamilie, de Araceae, komt oorspronkelijk voor in Mexico en Midden-Amerika. Buiten zijn natuurlijke habitat is deze soort ook populair als kamerplant. Al in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw zorgde de gatenplant voor echte stedelijke jungles in de interieurs van zowel hippe designers als in eenvoudige arbeiderswoningen.

Deze makkelijk te onderhouden kamerplant heeft decoratieve, hartvormige bladeren met gaten (jongere bladeren hebben geen gaten) en kleine, verankerende wortels naast lange luchtwortels. Deze luchtwortels gebruikt hij om belangrijke voedingsstoffen en vocht te absorberen en mag je dan ook niet afknippen. Het weelderige blad kan wel wat uitgedund worden als je dat nodig vindt. Met de stekken kun je weer nieuwe planten opkweken. Zet de stek gewoon in vers water en wacht tot de eerste witte worteltjes beginnen te groeien. Daarna kun je de stekken oppotten.

^ Met zijn grote bladeren en luchtwortels is *Monstera* misschien geen plant voor kleine appartementjes, tenzij je juist van een weelderige junglelook houdt. Completeer deze look in grotere ruimten met andere grootbladige soorten.



WIST JE DAT

Monstera deliciosa in zijn natuurlijke habitat eetbare vruchten voortbrengt? In sommige landen gelden deze vruchten als een delicatessen. Vandaar de toevoeging *deliciosa* aan zijn Latijnse naam. En in het Engels heet deze plant ook wel 'vruchtensaladeplant'!

OXALIS TRIANGULARIS

PLANTPORTRRET

RODE KLAVERZURING

Als iemand een zwerm paarse vlinders tot een plant kon toveren, zou de plant eruitzien als *Oxalis triangularis*. Deze mooie kamerplant voor zonnige vensterbanken hoort bij de familie klaverzuring (Oxalidaceae) en heet ook wel 'geluksklaver'.



- < Als je je Oxalis vergeet water te geven of als de temperatuur te laag wordt, zal alles bovengronds verwelken en trekt je plant zich terug in de bollen eronder.
- ✓ De eetbare bloemen van *Oxalis triangularis* zijn wit of lila en vormen een charmante toevoeging aan een zomerse salade.



Deze elegante beauty is niet alleen zo verfijnd en subtiel als je maar kunt bedenken, maar ook makkelijk: veel zon, een beetje water en je *Oxalis* is tevreden. De plant is niet winterhard en mag niet buiten overwinteren, maar verder stelt hij weinig eisen.

Niet alleen is *Oxalis triangularis* fascinerend vanwege zijn mooie driehoekige blaadjes, maar hij bloeit ook nog eens regelmatig met kleine, witroze of paarse bloemetjes op lange steeltjes. De plant is er in twee kleurvariëteiten: met paars blad en witroze bloemetjes, en met groen blad en witte bloemetjes. Allebei zijn het echte eyecatchers in huis. Een speciaal kenmerk van *Oxalis triangularis* is dat de blaadjes 's nachts dichtgaan en 's morgensvroeg weer opengaan. Een grappig extraatje!



WIST JE DAT

klaverzuring ook eetbaar is? De blaadjes en bloemen kun je zowel rauw als gekookt eten en ze hebben een fruitige, zure smaak. Oxalis-bloemen en -blaadjes zijn een lekkere en zeer decoratieve toevoeging aan een salade. Vanwege het oxaalzuur in de plant kun je echter beter niet de hele plant eten: dit kan leiden tot spijsverteringsproblemen. En belangrijk voor katteneigenaars: *Oxalis triangularis* is giftig voor katten.

In zijn natuurlijke habitat woont *Calathea* in bosachtig gebied, beschaduwde door bomen, zonder direct zonlicht. Daarom staat hij graag in een warm huis op een lichte maar beschaduwde plek, dus niet in de volle zon. Je *Calathea* blijft gelukkig en gezond als je de bladeren regelmatig besproeit en de grond te allen tijde vochtig houdt. Zorg als het even kan voor een hoge luchtvochtigheid. In onze verwarmde huizen kan het soms moeilijk zijn om de luchtvochtigheid het hele jaar door hoog te houden. Het gebruik van radiatorbakjes met water of een speciale luchtbevochtiger kan een goed idee zijn, maar het helpt vaak ook al als je je *Calathea* bij andere potplanten zet. En wie wil er nu niet zo'n fantastische #plantgang?!

Als je *Calathea* de grond of de lucht toch te droog vindt, laat hij je dat wel weten! Zijn bladeren beginnen te krullen, de bladpunten worden bruin of de bladeren vallen er domweg af. Besproei je plant wat vaker en geef hem meer water, en je *Calathea* zal in no time weer zijn mooie zelf zijn.

Omdat *Calathea* van half tot geheel beschaduwde plekken houdt, is hij ideaal voor een hal, badkamer of slaapkamer met minder licht. Hoewel je misschien liever niet verrast wilt worden (of gewekt) door het geluid van vouwende bladeren in de avond of de vroege morgen.

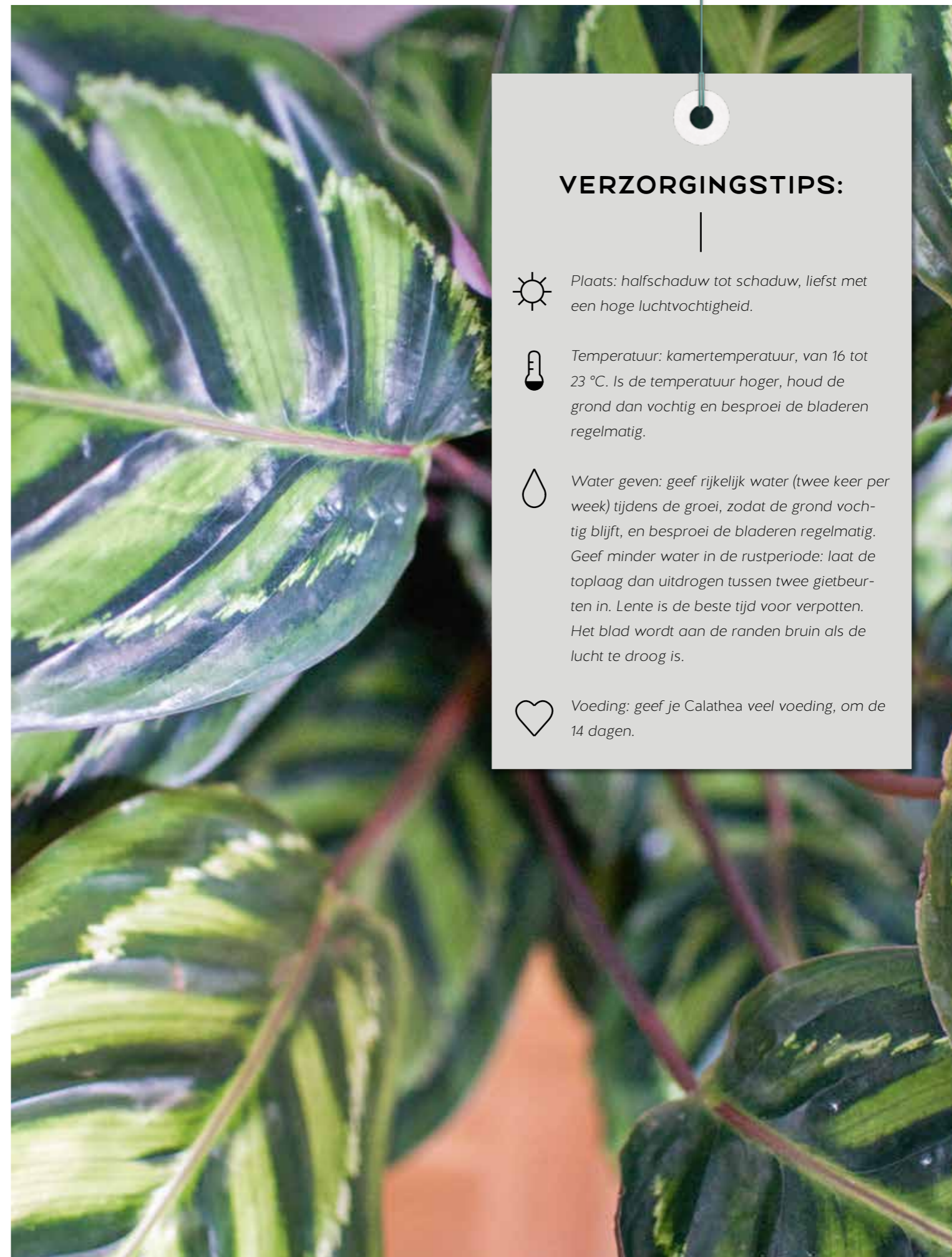
BADKAMERS MET NATUURLIJK LICHT ZIJN EEN PERFECTE PLEK VOOR CALATHEA. DE WARME, VOCHTIGE LUCHT LIJKT OP ZIJN OORSPRONKELIJKE, TROPISCHE HABITAT EN DAT ZORGT VOOR EEN GEZONDE GROEI.



^ *Calathea* profiteert van een groepssituatie, omdat de luchtvochtigheid dan iets hoger is.



v Een hoek met indirect zonlicht is de perfecte plek voor *Calathea orbifolia*.



VERZORGINGSTIPS:



Plaats: halfschaduw tot schaduw, liefst met een hoge luchtvochtigheid.



Temperatuur: kamertemperatuur, van 16 tot 23 °C. Is de temperatuur hoger, houd de grond dan vochtig en besproei de bladeren regelmatig.



Water geven: geef rijkelijk water (twee keer per week) tijdens de groei, zodat de grond vochtig blijft, en besproei de bladeren regelmatig. Geef minder water in de rustperiode: laat de toplaag dan uitdrogen tussen twee gietbeurten in. Lente is de beste tijd voor verpotten. Het blad wordt aan de randen bruin als de lucht te droog is.



Voeding: geef je *Calathea* veel voeding, om de 14 dagen.



MAAK JE EIGEN BOTANISCHE LIJST

Benadruk de grafische schoonheid van een plantenblad door het in te lijsten; dat gaat heel makkelijk met dit DIY-project.

✓ Geïnspireerd op de transparante lijstjes van het Deense merk Moebe creëerde Morgane deze plantenafbeelding met twee vellen plexiglas, dikke zwarte tape en een kunstblad.



JE HEBT NODIG:

- twee identieke vellen plexiglas (acrylglas)
- zwarte gaffertape of dikke washtape. Als de tape te dun is, zullen de plexiglasranden er zo doorheen snijden
- een namaakblad (stof of zijde). Je kunt ook een echt blad gebruiken, maar het resultaat blijft minder lang zitten en het blad kan verpulverd worden tussen de glasvellen. Een goed natuurlijk alternatief is een gedroogd blad
- schaar

1 Haal het ijzerdraad en de plastic stengels van het namaakblad. Het blad moet zo dun mogelijk worden.

2 Leg het blad op één vel plexiglas. Leg voorzichtig het tweede vel erop. Kijk uit dat je je vingers niet snijdt aan de glasranden.

3 Tape de randen van de twee vellen glas aan elkaar. Begin bij de twee lange zijden van je lijstje. Knip de tape in de hoeken netjes af. Eindig met de twee korte kanten van het lijstje.

4 Alweer klaar! Bewonder het resultaat en geef je plantenlijstje een mooi plekje op een wandplank.



^ Kom binnen: de deuren van plantenstudio Labofem zwaaien open om enthousiaste plantenliefhebbers uit Istanbul en de rest van de wereld te verwelkomen.



GOED IDEE

Gebruik als potten eens voorwerpen die daar eigenlijk niet voor bedoeld zijn. Zet kleine cactussen en vetplanten bijvoorbeeld in vintage keramieken mokken van de vlooienmarkt, in oude koffiekopjes of grote schelpen. Zelf terracotta potten beschilderen is ook leuk. Of je nu alles in één stijl wilt houden of dol bent op mix & match: het resultaat is op deze manier altijd origineel en uniek!

De moderne studio is een integraal onderdeel van Fems dagelijks leven geworden. Dit is de plek waar ze creatieve plant-potcombinaties bedenkt, haar shop heeft (ook online) en klanten, plantenliefhebbers, zakenpartners en keramisten ontmoet. Maar wat je in haar ogen ziet glinsteren, gaat niet over zaken – het is liefde voor planten en een diep respect voor ze als levende wezens. Ze praat over ze alsof het haar kinderen zijn en geeft eerlijk toe dat ze het soms lastig vindt gescheiden te worden van de planten die ze verkoopt. Haar studio barst van de planten, van kleine cactussen en vetplanten tot varens, grappige luchtplantjes en bladerrijke philodendrons, allemaal gecombineerd met ongewone en vaak unieke potten van – meestal – plaatselijke keramisten. Fem heeft duidelijk ideeën over hoe haar plant-potcombinaties eruit moeten zien en geeft gedetailleerde instructies aan de keramisten met wie ze samenwerkt. Soms pakt ze zelf de kwast om conventionele plantenpotten stijlvol te beschilderen. Hoewel ze alleen planten binnen de metropool Istanbul verkoopt, verwelkomt ze plantenliefhebbers uit de hele wereld die naar Labofem toe komen. Bij plaatselijke klanten die online bestellen, levert Fem de planten persoonlijk af: daarvoor trotseert ze op haar Vespa het drukke verkeer van Istanbul.

Planten zijn het verbindende element tussen Fems studio en haar huis. Het appartement beslaat twee verdiepingen, met grote balkons

1 Kleine cactussen in handgemaakte keramieken potten, gemaakt door een selecte groep Turkse keramisten.

> Grafische patronen en felle kleuren zijn gecombineerd met neutrale tinten.



MIJN PLANTEN REIZEN HEEN
EN WEER TUSSEN MIJN STUDIO
EN MIJN APPARTEMENT
- MAAR IK LET ALTIJD OP
HUN BEHOEFTE!



IK HOUD VAN PLANTEN EN RESPECTEER ZE. EEN HUIS ZONDER PLANTEN IS VOOR MIJ ALS EEN DEPRIMERENDE, LEGE WOESTIJN.



GOED IDEE

Plantenverzorging is leuker met mooie spullen. Investeer in stijlvolle accessoires voor de verzorgingsessies: een bijzondere gieter of tuinschaar, kleine schepjes, waterbollen en meer. De verzorging wordt op die manier een karweitje om naar uit te zien!



▽ *Het dakterras is een echte urban jungle die over de nabije Bosporus uitkijkt.*
 ▲ *Fem behandelt haar planten met veel liefde en respect.*
 < *Op het terras staan kamerplanten, klavers en aardbeien gewoon door elkaar.*

Een bezoekje aan Fem in Istanbul, of dat nu bij haar thuis is of in haar studio, laat een blijvende indruk achter. Haar passie voor planten en haar respect voor ze, evenals het energieke, gezellige gezinsleven bij haar thuis, werken enorm aanstekelijk. De bezoeker vraagt zich af: komt deze ongelimiteerde bron van energie van de vele blijde planten of van Fems levendige persoonlijkheid? Eén ding is zeker: de energie van allen komt samen in dit warme, groene huis. En dat heeft bijna iets poëtisch en vanzelfsprekends in een stad als Istanbul, waar ook Europa en Azië samenkomen.

WAT IS DE BESTE PLANT VOOR MIJN
KLEINE APPARTEMENTJE? ER ZIJN
ZOVEEL SOORTEN, IK WEET NIET WAAR
IK MOET BEGINNEN!

HOE CREËER JE JE EIGEN URBAN JUNGLE

PLANTEN
THUIS

HOE BEGIN IK?

Echt, bij ons allemaal gaat er weleens een plant dood. Sommige planten zijn al niet gezond bij aankoop. Ze kunnen last hebben gehad van te veel temperatuurschommelingen tussen de kwekerij, de winkel waar we de plant kochten en ons huis. Of we vergeten ze gewoon water te geven. Maar de belangrijkste doodsoorzaak bij planten is: te véél water geven.

Als we een nieuwe plant kopen, willen we in al ons enthousiasme goed voor ons nieuwe groene vriendje zorgen. We overladen hem met zorg en aandacht en geven hem elke dag een slokje water. Maar de meeste planten willen maar één of twee keer per week water – en sommige nog minder vaak. Juist onze goede bedoelingen kunnen uitlopen op een fatale fout, waardoor de nieuwe plant het loodje legt. Doe daarom de vingertest: als de bovenste grondlaag droog is, kun je de plant weer water geven.

WELKE PLANT MOET IK KIEZEN?

Om je eigen urban jungle tot een zo groot mogelijk succes te maken is het belangrijk dat je een plant kiest die je leuk vindt (of liever nog: geweldig vindt). Er zijn veel soorten, dus zul je altijd wel een plant kunnen vinden die voldoet aan jouw wensen op het gebied van bladkleur of -patroon, vorm of formaat. Het is ook belangrijk dat je een plant kiest die bij je leefstijl past. Als je veel reist en weinig thuis bent, kun je beter planten nemen die níét drie keer per week water hoeven of regelmatig voeding.

Cactussen en vetplanten kunnen dan een goede keus zijn. Ook is het belangrijk dat je een plant kiest waar je voldoende plek – en de juiste plek – voor hebt. Hoeveel licht heb je in huis? Volle zon of niet? Hoeveel ruimte heb je? Hoe warm of koud is het? Neem al deze dingen mee in je overwegingen bij het kiezen van een plant.

Wij denken dat er niet zoiets bestaat als groene vingers. Iedereen die bereid is om een beetje TLV (tijd, liefde en zorg) te investeren in zijn nieuwe groene vriend(en), en die zijn huiswerk heeft gedaan, kan thuis een gezonde, weelderige jungle creëren. Laten we beginnen met het huiswerk: als je een nieuwe plant koopt, gooi het etiket dan niet weg. Bewaar het. Of maak er een foto van bij de plant als je het etiket erg lelijk vindt (dat vinden wij vaak ook) en bewaar die in je telefoon voor toekomstig gebruik. Je kunt de naam dan ook simpel googelen om extra verzorgingstips te zoeken op internet. Zoek verder de juiste plek voor je plant (op je vensterbak, wel/niet in de volle zon, op een donkere plek, tochtvrij, in een vochtige badkamer...) en geef de plant water volgens de instructies.